

[Kristen Østergaard.]

hvervsmæssige udvikling i de tyndest befolkede egne.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne på venstres vegne anbefale de to lovforslag foreløbig til en grundig udvalgsbehandling.

**Kirkegaard:** Når vi i det radikale venstre behandler problemet egnsudvikling — og det har vi jo været nødt til, lige så vel som andre partier formentlig har været det, efter at regeringen har fremsat forslag til et helt kompleks af love om dette problem — kommer den samme tanke til udtryk, som ligger bag ved handelsministerens forslag. Mit parti vil overordentlig gerne medvirke til at afbøde de vanskeligheder, de skader, som opstår i en periode, hvor erhvervsudviklingen i meget stor hast går imod en stærkt stigende industriproduktion, medens produktionen på landbrugsområdet er vigende. Endvidere ser vi sådan på det, at det vil være en trist udvikling, hvis de betydelige ændringer i erhvervsstrukturen fører med sig, at visse områder i landet i hvert fald delvis affolkes og kommer til at stå i stampe, fordi der ikke er nye erhvervsmuligheder til at afløse de gamle. Forsømmer vi en indsats på dette område, undgår vi ikke, hvad jeg vil kalde en skæv befolkningsudvikling, en skæv befolkningsfordeling. En kraftig indsats kan også begrundes ud fra et økonomisk synspunkt, sådan som ministeren har gjort det i fremsættelsestalen, og jeg kan ord til andet uden forbehold tilslutte mig de synspunkter, ministeren har givet udtryk for.

Det er regeringens hensigt, at de midler, som ifølge lovforslaget stilles til rådighed, først og fremmest naturligvis skal sættes ind i de områder af landet, hvor den industrielle udvikling er svag og derfor har de ringeste beskæftigelsesmuligheder. Det falder mig naturligvis ikke ind at antaste en sådan prioritering, selv om det meget vel kan tænkes, at der også er andre områder, hvor det i og for sig er påkrævet at støtte en industriel udvikling. Andre ordførere har været inde på det samme problem, og jeg regner med, at vi kan tage det med under den kommende udvalgsbehandling.

Den tilfældighed, at de lovforslag, vi her behandler, er fremsat netop nu, hvor vi er

godt i gang med betydelige ændringer i kommunestrukturen, vil sikkert — og det håber jeg på — skærpe interessen for de pågældende lovforslag. En sammenlægning til større kommuner giver af sig selv mere ensartede kommuner, men ligestillet, hvad angår økonomisk bæreevne, det bliver de ikke. Det kan formentlig ikke undgås, at vi får nogle ret store kommuner, som ligger i en betydelig afstand fra de nærmeste købstæder, og som bliver økonomisk svage kommuner, fordi de i overvejende grad kun har landbrug som erhvervsgrundlag. Jeg forventer, at sognerådene sammen med andre interesserede i så udsatte kommuner snarest går i gang med at hitte ud af, hvordan de bedst kan tilrettelægge, bedst kan planlægge en hurtig industriel udvikling.

Alle sammen har vi formodentlig hørt den påstand, at vi får den største nyttevirkning af den økonomiske indsats, hvis vi i særlig grad placerer de påtænkte virksomheder i et byområde, ud fra den tankegang at befolkningen i et byområde er mere fortrolig med industriproduktion end befolkningen i et landsogn. Det er der jo nok noget om, men alligevel tror jeg, at i den aktuelle situation skal vi tage i betragtning, at skal en mand eller en kone eller begge to køre mere end 20 km til deres arbejdsplads, så må vi forudse, at de ved første lejlighed bosætter sig nær ved arbejdspladsen, og så er skaden sket: det pågældende landsogn har mistet en familie, formentlig en god skatteyder; en familie, hvor både mand og kone har arbejde uden for hjemmet, er jo normalt gode skatteydere. Tilbage i sognet står der måske et tomt hus, som ingen interesserer sig for. Det er en sådan trist udvikling, jeg mener vi skal afværge ved at skaffe nye arbejdspladser i et passende antal landkommuner.

Må jeg sige til handelsministeren, at jeg er taknemlig for det udtryk, som er brugt: det skal selvfølgelig ikke være i alle landkommuner, derom er vi enige, og jeg er glad for, at handelsministeren selv nævner, at det ikke skal være i alle kommuner. Deri ligger formentlig, at handelsministeren er velvilligt indstillet over for placering i visse landkommuner.

Jeg mener, at hvis vi undlader de foranstaltninger, jeg her er inde på, er der grund til at frygte for, at store nye centralskoler